

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University

BA (Liberal Arts)

Learning Outcomes-Based Curriculum

For

Minor Course

F.Y.B.A. (Political Science)

With effect from June 2022

F.Y. B.A. Semester I

Title of the Course and Course Code	Minor I Paper I	Number of Credits : 2.00
	Indian constitution and Indian Politics	Total Theory Lecture-(48), Tutorials- (12)
Course Outcomes (COs)		
On completion of the course, the students will be able to:		
CO1	Understand and appraise the process of the making of the Indian Constitution	
CO2	Comprehend the important features of the Constitution of India	
CO3	Realize the significance of fundamental rights and directive principles and the role of the Judiciary in safeguarding citizens' rights	
CO4	Perceive the basic institutional framework of the Indian Government with reference to the parliamentary system and the federal system	
CO5	Understand the process of Nation & State building to be achieved through the Constitution of India	
CO6	Realize themselves as responsible citizens and imbibe the human values anticipated by the Indian Constitution	

Unit No.	Title of Unit and Contents
I	1. The Constitution of India: a) Making of the Constitution b) Salient Features of the Constitution c) Preamble of Indian Constitution. d) Fundamental Rights e) Directive Principles of State Policy, 1. Relationship between Fundamental Rights and Directive Principles of State Policy 2. Right to work (MGNREGA), 3. Right to Information f) Fundamental Duties
II	2. Amendments and commissions in India <ul style="list-style-type: none"> • Amendment Procedure and Major Amendments to the Constitution • Judicial Review and the Doctrine of Basic Features (Keshavanand Bharati, Maneka versus State of Madras, Minerva Mills case) • Structure and Functions of Major Commissions and Boards a) Election Commission of India b) Union and State Public Service Commissions c) National Women's Commission d) National Human Rights Commission e) National Minorities Commissions f) National S.C. Commissions g) National S.T. Commissions h) Central Information Commission
III	Indian Federalism a) Distribution of legislative powers: Union List, State List, Concurrent List, Residuary Powers b) Article 370 (now removed), Article 371 and asymmetrical federalism c) Linguistic Re-organisation of states

	<p>d) Centre - State relations: Administrative, Executive and Financial Relations</p> <p>e) Niti Ayog and the changing nature of fiscal federalism</p> <p>f) Sarkaria Commission Recommendations</p>
IV	<p>Indian Political System (Structure, Powers and Functions of Governments)</p> <p>The Union Executive:</p> <p>a) President,</p> <p>b) Vice President</p> <p>c) Prime Minister and Council of Ministers</p> <p>d) Attorney General of India</p> <p>e) Comptroller and Auditor General of India</p> <p>The Union Legislature:</p> <p>a) Parliament</p> <p>b) Speaker and Deputy Speaker</p> <p>c) Parliamentary Committees</p> <p>d) Parliament's control over Executive</p>
मराठी रूपांतर (भारताचे संविधान आणि भारतीय राजकारण)	
I	<p>भारताचे संविधान</p> <p>अ) संविधानाची निर्मिती प्रक्रिया</p> <p>ब) संविधानाची ठळक वैशिष्ट्ये</p> <p>क) भारतीय राज्यघटनेचा सरनामा</p> <p>ड) मूलभूत हक्क</p> <p>इ) राज्याच्या धोरणांची मार्गदर्शक तत्वे</p> <p>१. मूलभूत हक्क व राज्याच्या धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे यांच्यातील परस्पर संबंध</p> <p>२. कामाचा हक्क (मनरेगा)</p> <p>३. माहितीचा अधिकार</p> <p>ह) मूलभूत कर्तव्ये</p>
II	<p>घटनादुरुस्ती आणि प्रमुख आयोग</p> <ul style="list-style-type: none"> ● घटनादुरुस्तीची प्रक्रिया आणि भारतीय संविधानातील आजवरच्या प्रमुख घटनादुरुस्त्या ● न्यायालयीन पुनर्विलोकन आणि घटनेच्या मूलभूत वैशिष्ट्यांचा सिध्दांत(केशवानंद भारती मनेका विरूध्द मद्रास राज्य आणि मिनवर्हा खटले) ● प्रमुख आयोग आणि मंडळाची रचना आणि कार्ये <ol style="list-style-type: none"> 1. निवडणूक आयोग 2. केंद्रीय आणि राज्य लोकसेवा आयोग 3. मानवी हक्क आयोग 4. राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक आयोग 5. अनुसूचीत जाती / अनुसूचीत जमाती आयोग 6. केंद्रीय माहिती आयोग

<p style="text-align: center;">III</p>	<p>भारतीय संघराज्य व्यवस्था अ) कायदेविषयक विषयांचे वाटप: संघसूची, राज्यसूची, समवर्ती सूची, शेषाधिकार ब) कलम ३७० (रद्दबातल), कलम ३७१ आणि असममितीय (असिमेट्रीकल) संघराज्य व्यवस्था क) राज्यांची भाषावार पुनर्रचना ड) केंद्र-राज्य संबंध : प्रशासकीय, कार्यकारी व वित्तीय संबंध फ) निती आयोग आणि आर्थिक संघराज्याचे बदलते स्वरूप ज) सरकारिया आयोगाच्या शिफारशी</p>
<p style="text-align: center;">IV</p>	<p>भारतीय राजकीय व्यवस्था (शासनाची संरचना, अधिकार व कार्ये) सांघिक / केंद्रीय कार्यकारी मंडळ अ) राष्ट्रपती ब) उपराष्ट्रपती क) पंतप्रधान व मंत्रीमंडळ ड) भारताचा महाधिवक्ता इ) भारताचा नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक सांघिक / केंद्रीय कायदेमंडळ अ) संसद ब) सभापती व उपसभापती क) संसदीय समित्या ड) कार्यकारी मंडळावरील संसदेचे नियंत्रण</p>

F.Y. B.A. Semester I

Title of the Course and Course Code	Minor Course Paper II Indian constitution and Indian Politics	Number of Credits : 2.00
		Total Theory Lecture- (48), Tutorials- (12)

Unit No.	Title of Unit and Contents
I	Judiciary a) Organisation of Judiciary: Integrated Judiciary b) Role, Powers and Functions of the Supreme Court and High Courts, Subordinate Courts- Lokpal, Lokayukt and Lok Nyayalaya c) Judiciary as a protector of the Constitutional Order and Fundamental Rights d) Judicial Activism e) Public Interest Litigation
II	State Government and Administration (With Special Reference to Maharashtra) : a. Formation and Reorganization of Maharashtra State b. Governor, Chief Minister, Council of Ministers c. State Secretariat, Chief Secretary-Functions and Role d. Legislature- Legislative Assembly, Legislative Council- Powers and Function
III	Rural and Urban Local Government and Administration: Rural Local Government and Administration a. Gram Sabha, Gram Panchayat, Panchayat Samiti and Zilla Parishad- Composition, Powers and Functions. Chief Executive Officer (CEO), Block Development Officer (BDO), and Gram Sevak- Functions and Role b. 73 rd Constitutional Amendment- Importance and Features c. Rural Development and Panchayati Raj Urban Local Government and Administration a. Nagar Panchyat, Municipal Council, Municipal Corporation, and Cantonment Board- Composition, Powers and Functions, Chief Officer and Municipal Commissioner- Functions and Role b. 74 th Constitutional Amendment –Main Features c. Urban Development and Urban Local Bodies
IV	District Administration: a. Evolution and Development of District Administration in India b. District Collector- Powers and Functions, Changing Role of District Collector, Sub-Divisional Officer, Tahasildar and Talathi- Functions and Role c. Law and Order- Agencies of Law and Order- District Collector, District Police Superintendent and Citizens
मराठी रूपांतर (भारताचे संविधान आणि भारतीय राजकारण)	
I	न्यायमंडळ अ) न्यायमंडळाची रचना: एकात्मिक न्यायमंडळ ब) सर्वोच्च न्यायालय व उच्च न्यायालयाची भूमिका व अधिकार व कार्ये, दुय्यम न्यायालये, लोकपाल, लोकायुक्त आणि लोक न्यायालय क) न्यायमंडळ – सांविधानिक व्यवस्थेचे व मूलभूत अधिकाराचे संरक्षक ड) न्यायालयीन सक्रियता इ) जनहित याचिका

II	<p>राज्य शासन व प्रशासन (महाराष्ट्राचा विशेष संदर्भ)</p> <p>अ) महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती आणि पुनर्रचना ब) राज्यपाल, मुख्यमंत्री, मंत्रीमंडळ क) राज्य सचिवालय, मुख्य सचिव- कार्य व भूमिका ड) विधीमंडळ- विधानसभा, विधानपरिषद – अधिकार व कार्ये</p>
III	<p>ग्रामिण आणि नागरी स्थानिक शासन व प्रशासन</p> <ul style="list-style-type: none"> • ग्रामिण स्थानिक शासन व प्रशासन <p>अ) जिल्हा परिषद, पंचायत समिती आणि ग्रामपंचायत - रचना, अधिकार व कार्ये मुख्य कार्यकारी अधिकारी, गटविकास अधिकारी आणि ग्रामसेवक – कार्य व भूमिका ब) ७३ वी घटनादुरुस्ती – महत्व व वैशिष्ट्ये क) ग्रामिण विकास आणि पंचायती राज</p> <ul style="list-style-type: none"> • नागरी स्थानिक शासन व प्रशासन <p>अ) नगरपरिषद, महानगरपालिका आणि कटकमंडळ – रचना, अधिकार व कार्ये मुख्याधिकारी आणि महानगरपालिका आयुक्त – कार्ये व भूमिका ब) ७४ वी घटनादुरुस्ती – प्रमुख वैशिष्ट्ये</p>
IV	<p>जिल्हा प्रशासन</p> <p>अ) जिल्हा प्रशासनाचा उगम व विकास ब) जिल्हा अधिकारी- अधिकार व कार्ये, जिल्हा अधिका-याची बदलती भूमिका, क) कायदा व सुव्यवस्था – कायदा व सुव्यवस्थेची यंत्रणा- जिल्हाधिकारी, जिल्हा पोलिस अधीक्षक आणि नागरिक</p>

Learning Resources:

1. Phadke Y.D. : Politics & Language, Himalaya Publishing House, 1979
2. Usha Thakkar, Mangesh Kulkarni (ed) : Politics in Maharashtra, Himalaya Publishing House, 1995.
3. Lele Jayant : Elite Pluralism and Class Rule, Popular Prakashan, Bombay 1982
4. Frankel & Rao (ed) : Dominance & state power in modern India, Vol. II Oxford University Press (pp. 115 - 211)
5. Baviskar B.S. : The Politics of Development - sugar Co - operatives in Rural Maharashtra, Oxford University Press, 1980
६. पेंडसे लालजी : महाराष्ट्राचे महामंथन, साहित्य संघ प्रकाशन, १९६५
७. बेडेकर दि. के. : संयुक्त महाराष्ट्र
८. गडकरी जयंत : महाराष्ट्र शासनाचे संघटन, महाराष्ट्र शासन प्रकाशन .
९. व्होरा आणि पळशीकर (संपा) : महाराष्ट्रातील सत्तांतर, ग्रंथाली प्रकाशन, १९९६.
१०. पळशीकर, कुलकर्णी (संपा) : सत्तासंघर्ष, समकालीन प्रकाशन, पुणे - २००७.
११. पळशीकर, बिरमल (संपा) : महाराष्ट्राचे राजकारण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे - २००७ (द्वितीय आवृत्ती)
१२. बेडकिहाळ, सुराणा (संपा) : आजचा महाराष्ट्र, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे.
१३. पळशीकर सुहास : जात व महाराष्ट्रातील सत्ताकारण, सुगावा प्रकाशन, पुणे - २००३
१४. भोळे, बेडकिहाळ (संपा) : बदलता महाराष्ट्र, आंबेडकर आकादमी, सातारा -२००२
१५. सुमंत, पुंडे (संपा) : महाराष्ट्रातील जातीसंस्थाविषयक विचार, प्रतिमा प्रकाशन पुणे -१९९८
१७. जैन अशोक : महाराष्ट्राचे शासन आणि राजकारण, सेट प्रकाशन, मुंबई -१९९८
१८. शिरसीकर व.मं. : आधुनिक महाराष्ट्राचे राजकारण, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे - १९६० - २०००